

Samrådsunderlag

Avgränsningssamråd inför ansökan om tillstånd till
täktverksamhet inom fastigheterna Segerstad 17:4 m.fl. i
Falköpings kommun

Oskar Karlsson, Gunnar Helander

2026-02-20

Samrådsunderlag

Avgränsningssamråd inför ansökan om tillstånd till täktverksamhet inom fastigheterna Segerstad 17:4 m.fl. i Falköpings kommun

BOLAG

Skanska Industrial Solutions AB

PROJEKT

Orsjö bergtäkt

KONTAKTPERSON

Kontaktperson	Oskar Karlsson
Postadress	Skanska Industrial Solutions AB Marknadsfunktionen att. Oskar Karlsson Kämpevägen 32 553 02 Jönköping
E-post	oskar.karlsson@skanska.se
Telefon	010-449 83 02

Kontaktperson	Gunnar Helander
Postadress	Skanska Industrial Solutions AB Marknadsfunktionen att. Gunnar Helander Kämpevägen 32 553 02 Jönköping
E-post	gunnar.helander@skanska.se
Telefon	010-449 32 45

1	INLEDNING	5
1.1	BAKGRUND OCH BEHOVET AV MATERIALET.....	5
1.2	SAKEN OCH SAMRÅDETS OMFATTNING.....	5
1.3	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	6
1.4	LOKALISERING	6
2	VERKSAMHETSBESKRIVNING	7
2.1	OMFATTNING OCH UTFORMNING.....	7
2.2	VERKSAMHETEN I TÄKTEN.....	8
2.3	MASKINPARK	10
2.4	KEMIKALIE- OCH AVFALLSHANTERING	10
2.5	ARBETSTIDER	10
2.6	BYGGNADER	11
2.7	TRANSPORTER.....	11
2.8	EFTERBEHANDLING	12
3	OMRÅDESBESKRIVNING.....	12
3.1	PLANFÖRHÅLLANDEN.....	12
3.2	GEOLOGI	14
3.3	HYDROLOGI OCH GEOHYDROLOGI	14
3.4	NATURMILJÖ	15
3.5	KULTURMILJÖ	16
3.6	FRILUFTSLIV	17
3.7	BOSTADSBEBYGGELSE	17
3.8	RIKSINTRESSEN	17
4	FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN	17
4.1	BULLER	17
4.2	VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTVÄG.....	18
4.3	UTSLÄPP TILL LUFT.....	19
4.4	UTSLÄPP TILL MARK OCH VATTEN	19
4.5	TRANSPORTER.....	20
4.6	MILJÖEFFEKTER TILL FÖLJD AV YTTRE HÄNDELSER.....	20
5	BEDÖMNING I FRÅGAN OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	21
5.1	UTMÄRKANDE EGENSKAPER	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

5.2	LOKALISERING	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
5.3	MILJÖEFFEKTERNAS TYP OCH UTMÄRKANDE EGENSKAPER	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
5.4	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
6	FÖRSLAG TILL INNEHÅLL I MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING	21
7	SAMRÅDS- OCH PRÖVNINGSPROCESSEN	21
7.1	ALLMÄN INFORMATION	22
7.2	SAMRÅD FÖR PLANERAD VERKSAMHET	23

1 Inledning

Skanskas kärnverksamhet i Sverige består av att utveckla, bygga och underhålla den fysiska miljön. Verksamheten är uppdelad i fyra delar vilka innefattar bygg- och anläggningsverksamhet, bostadsutveckling, kommersiell fastighetsutveckling och infrastrukturutveckling. Skanska har ett stort antal täktverksamheter samt asfalt- och betonganläggningar i Sverige. Skanska är en av landets största leverantör av bergmaterial och ambitionen är att alltid leverera rätt kvalitet av produkter till förmånliga priser. Råvaran kommer oftast från Skanskas egna täkter, men en betydande del utgörs också av återvunnet överskottsmaterial som exempelvis entreprenadberg och asfalt. De produkter som säljs används bland annat till produktion inom asfalt- och betongindustrin samt väg- och anläggningsarbeten.

1.1 Bakgrund och behovet av materialet

I området vid Billingsryd har diabas brutits alltsedan 1950-talet. I dag bedrivs täktverksamheten av Skanska Industrial Solutions AB ("**Skanska**"). Verksamheten försörjer Paroc AB med bergmaterial för mineralullstillverkning och Skövde kommun med bergmaterial för bostads- och infrastrukturbyggande. Skanska har i dagsläget tillstånd till täktverksamhet vid Billingsryd till september 2028. Skanska bedömer att förutsättningarna för en fortsatt täktverksamhet vid Billingsryd är begränsade varför en ny verksamhet på en ny lokalisering är nödvändig för att möta Skövde regionens behov av ballastmaterial och även fortsatt försörja Paroc AB med råmaterial för mineralullstillverkning.

1.2 Saken och samrådets omfattning

Skanska har för avsikt att ansöka om tillstånd till täktverksamhet enligt 9 kap. 6 § miljöbalken inom fastigheterna Segerstad 17:4 med flera inom Falköpings kommun. Tillståndsansökan kommer, utöver själva bergtäktsverksamheten, även inkludera verksamheter i form av sortering och krossning av berg samt mottagning och återvinning av schaktmassor.

Tillstånd söks för 30 år. Under tillståndstiden får den totala utvinningen uppgå till 7 miljoner ton och den årliga utvinningen uppgå till maximalt 500 000 ton berg. Skanska kommer även att söka tillstånd för att få ta emot, mellanlagra och återvinna totalt ca 100 000 ton jord- och schaktmassor per år för i huvudsak försäljning. Del av massorna kan komma att användas för efterbehandling och anläggningsändamål inom verksamheten, t.ex. släntning av brytfronter, bullervallar, interna transportvägar eller insynsskydd. Jord- och schaktmassorna ska uppfylla kriterierna för känslig markanvändning ("**KM**") enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för förorenad mark (rapport 5976). Ansökan avser även tillstånd att ta emot och förädla 100 000 ton entreprenadberg per år samt mellanlagra och bearbeta 50 000 ton returafalt per år.

Den ansökta verksamheten är belägen i närheten av Natura 2000-området *Sydbillingens platå*, dessa samrådshandlingar innefattar därför även samråd enligt 7 kap. miljöbalken. I det fall den ansökta verksamheten på ett betydande sätt kan påverka miljön i något Natura 2000-område kommer Skanska även att ansöka om tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken.

Detta samråd omfattar även samråd enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) eftersom den ansökta verksamheten hanterar sprängmedel överstigande en mängd om 10 ton och därmed utgör en så kallad sevesoverksamhet (lägre kravnivå).

Skanska kommer att ansöka om s.k. verkställighetsförordnande enligt 22 kap. 28 § miljöbalken för bergtäktsverksamheten.

1.3 Administrativa uppgifter

Sökande	Skanska Industrial Solutions AB 112 74 Stockholm
Organisations nummer	556793-1638
Verksamhetskod huvudverksamhet	10.20 (B) Täkt av berg, naturgrus eller andra jordarter
Verksamhetskod delverksamhet	90.141 (C) Återvinning av avfall för anläggningsändamål 90.110 (C) Krossning och siktning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål 10.50 (C) Krossning och siktning av berg och entreprenadberg
Sevesoverksamhet	Lägre kravnivå
Projektchef	Johan Olander
Kontaktperson samråd och ansökan	Oskar Karlsson, Gunnar Helander
Fastigheter som berörs av det ansökta tillståndet	Segerstad 17:4 med flera
Fastighetsägare	Privatpersoner
Kommun	Falköpings kommun
Län	Västra Götalands län
Tillsynsmyndighet	Miljösamverkan Östra Skaraborg

1.4 Lokalisering

Den aktuella verksamheten är belägen ca 7 km väster om Skövde tätort och ca 1 km söder om väg 49 utmed Sydbillingens norra sluttning (se figur 1.4-1 nedan). Väster, söder och öster om verksamheten ligger *Sydbillingens platå* som är ett Natura 2000 område och ett naturreservat. Det område som ianspråk tas av den ansökta verksamheten utgörs i huvudsak av produktiv skogsmark där vissa områden avverkats i närtid. Norr och söder om det aktuella området finns mindre våtmarksområden, strax norr om ligger även sjön *Orsjö*.

Figur 1.4-1 Översiktskarta över delar av Skövde med omnejd. Lokaliseringen av den aktuella verksamheten är markerad med blå pil.

En enstaka bebyggelse återfinns norr om den ansökta verksamheten. Avståndet mellan verksamhetens brytningsområde och närmsta bostadsfastighet uppgår till ca 500 meter. Norr om väg 49, i höjd med *Storekullen*, återfinns fler bostadsfastigheter. Avståndet mellan den ansökta verksamheten och dessa fastigheter uppgår till ca 600 meter.

2 Verksamhetsbeskrivning

2.1 Omfattning och utformning

Inom ramen för nu aktuell ansökan om tillstånd till täktverksamhet kommer Skanska att ansöka om tillstånd för 30 års tid och ett totalt uttag av 7 000 000 ton berg. Det maximala årliga uttaget kommer att uppgå till 500 000 ton berg.

Det ansökta verksamhets- och brytningsområdet uppgår till ca 14,8 respektive 14,6 hektar.

Skanska kommer även att söka tillstånd för att få ta emot, mellanlagra och återvinna totalt ca 100 000 ton jord- och schaktmassor per år för anläggningsändamål och försäljning. De massor som används för anläggningsändamål inom den ansökta verksamheten kommer nyttjas för exempelvis efterbehandling, släntning av brytfronter, bullervallar, interna transportvägar eller insynsskydd. De jord- och schaktmassorna som tas emot ska uppfylla kriterierna för känslig markanvändning ("**KM**") enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för förorenad mark.¹

Avslutningsvis kommer Skanska även att söka tillstånd för att ta emot och förädla upp till 100 000 ton entreprenadberg per år samt 50 000 ton returafalt per år.

¹ Naturvårdsverket *Riktvärden för förorenad mark Modellbeskrivning och vägledning*, rapport 5976 med uppdateringar

I Tabell 2.1-1 nedan redovisas en sammanställning av de verksamheter och mängder som Skanska kommer att söka tillstånd för.

Tabell 2.1-1 Sammanställning av ansökta verksamheter och mängder.

Bergmaterialproduktion	Ansökta mängder
Totalt ansökt mängd berg	7 miljoner ton
Maximalt årligt uttag och bearbetning av berg	500 000 ton
Återvinning	Ansökta mängder
Årlig mottagning av jord- och schaktmassor för försäljning samt bygg- och anläggningsändamål	100 000 ton
Maximalt upplag av jord- och schaktmassor för bygg- och anläggningsändamål (samtidigt)	200 000 ton
Returasfalt	Ansökta mängder
Maximal årlig mottagning av returasfalt	50 000 ton
Maximalt upplag returasfalt (samtidigt)	50 000 ton
Entreprenadberg	Ansökta mängder
Maximal årlig mottagning och bearbetning av entreprenadberg	100 000 ton

2.2 Verksamheten i täkten

Täktverksamheten kommer att bedrivas på ett för branschen traditionellt sätt.

De ingående momenten i verksamheten är främst:

- Avbaning
- Borring
- Sprängning
- Knackning
- Lastning och interna transporter
- Förkrossning
- Efterkrossning
- Finkrossning
- Sortering
- Uttransport

All brytning kommer ske inom det för täkten angivna brytningsområdet medan upplag av färdiga krossprodukter kan komma att ligga utanför, dock inom verksamhetsområdet. I avsnitten nedan redogörs för de olika verksamheterna.

2.2.1 Täktverksamheten

När ett nytt område ska tas i anspråk sker friläggande av vegetation och överlagrade jordlager (s k avbaning) från området. Arbetet bedrivs med grävmaskin och hjullastare. Delar av avbaningsmassorna läggs i ordnade upplag. Avbaningen anpassas efter uttaget och är normalt inte större än vad som erfordras för brytning under närmast förestående 2-årsperiod.

Borring sker efter det att det översta jordtäcket avlägsnats från berget och efter att en borrrplan upprättats för den mängd berg som skall sprängas ut. Borring sker med larvburen utrustning (så kallad borrhög) och vanligtvis till full pallhöjd (ca 15 m). Borring sker mellan 8-16 veckor per år beroende på hur mycket bergmaterial som ska lossgöras. Normalt kommer ca 30 ton sprängmedel att användas vid varje sprängningstillfälle i täkten. Mängden kan dock variera mellan sprängningstillfällena. Även antalet sprängningar varierar från år till år beroende på efterfrågan men bedöms variera mellan 4-8.

Upplastning av det lossprängda bergmaterialet sker med grävmaskin eller hjullastare till krossanläggningen. Förkrossning, siktning, eventuell mellankrossning, siktning och

efterkrossning är normalt förfarande. De stenblock som på grund av sin storlek inte kan krossas direkt delas med hjälp av en hydraulhammare (så kallad skutknack). Mellan krossar och siktar flyttas materialet på bandtransportörer. Slutligen placeras krossprodukter i upplag eller går direkt ut på marknaden. Krossning, siktning m.m. sker ca 45 veckor per år vid maximal verksamhet.

2.2.2 Sevesoverksamhet

Vid den aktuella bergtäktsverksamheten kommer sprängningsarbeten att genomföras där den sammanlagda sprängämnesmängden, vid ett och samma tillfälle, överstiger 10 ton. Eftersom sprängämnesmängden överstiger 10 ton klassas täktverksamheten som en så kallad "Sevesoverksamhet", d.v.s. en verksamhet som omfattas av bestämmelserna i Lag (1998:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

I anslutning till eller i närheten av Skanskas ansökta verksamhet vid Orsjö återfinns inga andra sevesoverksamheter. Säkerheten eller eventuella risker med den verksamhet som Skanska avser bedriva kan därför inte påverkas av några andra anläggningar genom t.ex. kedjereaktioner. Inte heller finns några andra verksamheter eller andra anläggningar som kan påverka säkerheten vid Skanskas ansökta anläggning.

För verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöbalken ska ett handlingsprogram ingå som en del i ansökningshandlingarna när verksamheten söker tillstånd. Skanska kommer därför att inkludera ett handlingsprogram för Sevesoverksamheten i ansökningshandlingarna.

2.2.3 Mottagning, återvinning och användning av avfall för anläggnings- och efterbehandlingsändamål

Mottagning, återvinning och mekanisk bearbetning av externa massor sker om totalt 100 000 ton. Denna volym avser endast material i form av jord och schaktmassor som kommer från icke förorenade områden och som är lämpade för anläggningsändamål. Massorna hanteras genom krossning/sortering inom verksamhetsområdet. Massor som tas emot för återvinning och försäljning samt användning inom verksamheten ska få innehålla föroreningsnivåer upp till motsvarande KM.²

De anläggnings- och efterbehandlingsändamål som kan aktualiseras inom den ansökta verksamheten är framför allt slänkning av brytfronter i efterbehandlingssyfte men även konstruktion av skyddsvallar, interna transportvägar och insynsskydd.

Externa massor kontrolleras innan de förs in i verksamhetsområdet. Tyngdpunkten i mottagningskontrollen ligger på den förebyggande kontrollen, men även stickprovskontroller sker.

2.2.4 Mottagning och återvinning av returasfalt

Skanskas mål är att vara det ledande byggföretaget i Sverige. Som ett led i att nå målet jobbar Skanska bl.a. med att återvinna så mycket som möjligt av den asfalt som rivs upp vid exempelvis olika typen av väg- och anläggningsarbeten. Återvinningen och nyttjande av returasfalt innebär vidare att tidigare producerad asfalt kan användas på nytt samtidigt som bitumenanvändningen minskar - vilken är en ändlig resurs framtagen från fossil råolja.

² <https://www.naturvardsverket.se/globalassets/vagledning/fororenade-omraden/riktvarden/generella-riktvarden-20160707.pdf>

Bearbetning av inkommande returasfalt sker med hjälp av en så kallad granulator alternativt med en asfaltkross beroende på vilken utrustning som finns tillgänglig vid varje enskilt tillfälle. Den bearbetade returasfalten mellanlagras i upplag innan asfalten transporteras till ett av Skanskas asfaltverk alternativt ut till kund.

Skanska kommer ansöka om att få ta emot och återvinna 50 000 ton returasfalt per år samt lagerhålla upp till 50 000 ton returasfalt. Inom verksamheten kommer det endast att hanteras sådan asfalt som bedöms vara fri från stenkolstjära och PAH. Enligt praxis anses asfalt med en PAH-16 halt <70 mg/kg (ppm) vara fri från stenkolstjära.³

2.2.5 Övrigt

Verksamheten i sig innefattar inga rivningsarbeten. Inom ramen för kommande efterbehandlingsåtgärder kommer dock vissa byggnader alternativt samtliga byggnader att forslas bort.

2.3 Maskinpark

För den planerade verksamheten krävs maskinutrustning i form av:

- Borrmaskin för losshållning av berget
- Krossanläggning i form av förkross, efterkross och finkross
- Sikt-/sorteringsanläggning
- Hjullastare för lastarbeten
- Dumprar för interna transporter av material
- Grävmaskin för bl.a. matning, undanbärning, lastning av material och i samband med avbaningsarbeten

Skanska planerar för att använda mobil utrustning vid brytningen av bergmaterialet.

2.4 Kemikalie- och avfallshantering

Den ansökta täktverksamheten förväntas inte ge upphov till användning av några större mängder kemikalier. Diesel för drift av maskiner förvaras i besiktigad dubbelmantlad ADR-tank som transporteras till platsen i samband med krossningstillfällen och mekanisk bearbetning.

Den ansökta verksamheten förväntas inte generera några större avfallsmängder. Avfall uppkommer i mycket begränsad omfattning och är framför allt kopplat till service av arbetsmaskiner, som tex oljefilter och spillolja vid oljebyte.

De kemikalier som Skanska planerar att använda i verksamheten är avstämda mot en kemikaliedatabas som används inom Skanska. Detta är ett viktigt hjälpmedel för att enbart godkända kemikalier ska användas och för att hanteringen ska ske på ett korrekt vis.

2.5 Arbetstider

Skanska kommer att ansöka om att få bedriva arbetsmomenten sprängning, borrarbete och skutknackning under helgfria vardagar kl. 06.00-18.00, samt krossning och sortering under

³ Mark- och miljödomstolens dom den 22 februari 2018 M 3665-17

helgfria vardagar mellan kl. 06.00-22.00. Transporter till och från verksamheten behöver kunna ske dygnet runt.

2.6 Byggnader

Inom verksamhetsområdet finns i dagsläget inga byggnader och andra anläggningar. I samband med den ansökta verksamhetens bedrivande tillkommer byggnader så som personalutrymmen samt vissa fasta anläggningar, exempelvis fordonsväg.

2.7 Transporter

Antalet transporter är beroende dels av hur mycket av respektive produkt som produceras dels av vilken typ av lastbil som används för att transportera produkterna. De lastbilar som vanligtvis används för transporterna har en lastkapacitet på ca 30 ton. Vid en maximal produktion om 500 000 ton bergmaterial beräknas verksamheten, baserat på 220 arbetsdagar per år, ge upphov till ca 150 fordonsrörelser (in- eller uttransporter) per dag. Mottagningen och förädlingen av entreprenadberg beräknas ge upphov till ca 30 fordonsrörelser per dag vid en maximal årlig hantering om 100 000 ton per år. Utöver detta tillkommer transporter för att ta emot jord- och schaktmassor för återvinning. Denna verksamhet beräknas ge upphov till ca 30 fordonsrörelser per dag vid en maximal årlig hantering om 100 000 ton per år. Hanteringen av returafalt beräknas ge upphov till ca 15 fordonsrörelser per dag.

I Tabell 2.7-1 redovisas en sammanställning av det maximala antal transporter som den ansökta verksamheten kan ge upphov till.

Tabell 2.7-1 Sammanställning av antalet transporter som genereras av respektive verksamhet vid maximal produktion och hantering.

Bergmaterialproduktion	Årlig mängd (ton)	Fordonsrörelser per dag
Maximalt årligt uttag av berg	500 000	150
Återvinning	Årlig mängd (ton)	Fordonsrörelser per dag
Maximal årlig mottagning och återvinning av avfall för bygg-, anläggnings- och efterbehandlingsändamål	100 000	30
Returasfalt	Årlig mängd (ton)	Fordonsrörelser per dag
Maximal årlig mottagning av returafalt	50 000	15
Entreprenadberg	Årlig mängd (ton)	Fordonsrörelser per dag
Maximal årlig mottagning av entreprenadberg	100 000	30

När det gäller transportarbetet ska det poängteras att det material som tas in för återvinning till viss del samordnas med uttransporter, vilket bidrar till att minska det totala antalet transporter till och från området. Sammanställningen i tabell 2.7-1 är således konservativ eftersom ingen hänsyn tagits till returtransporter. Det antal transporter som verksamheten beräknas generera kan därför antas bli lägre än vad som anges ovan.

Alla transporter till och från verksamheten kommer att gå via enskild väg från riksväg 49.

2.8 Efterbehandling

Skanska planerar initialt för en efterbehandling av verksamhets- och brytningsområdet som innebär att området återförs till natur/skogsmark. Ett förslag till efterbehandling kommer inkluderas i tillståndsansökan.

3 Områdesbeskrivning

3.1 Planförhållanden

Falköping kommuns översiktsplan (Översiktsplan 2024-2040) antogs av kommunfullmäktige den 11 november 2025. Översiktsplanen är en kommunal långsiktig vision om hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska utvecklas. Översiktsplanen omfattar hela kommunen och visar aktuella ställningstaganden.

Det aktuella området ingår som en del i ett större område som i Falköping kommuns översiktsplan omnämns som *Natur*, se figur 3.1-1. Området sträcker sig från Sätuna utmarks naturreservat i norr till Broddertorp i söder, en sträcka på ca 15 km. *Natur* omfattar områden med stora värden för friluftsliv, natur och landskap. Enligt översiktsplanen innehar dessa områden stora värden som bör skyddas från stora ingrepp eller åtgärder som kan göra att värdet i området försvinner. Detta gäller även för de områden som inte omfattas av reservat eller annat skydd. Enligt översiktsplanen ska den huvudsakliga användningen av marken vara just natur vilket bidrar till att öka den biologiska mångfalden, ger positiva effekter för ekosystem tjänsterna i kommunen och säkrar naturområden för framtiden. De naturområden som angetts som särskilt viktiga i arbetet med att ta fram översiktsplanen är Mösseberg, Ålleberg, Hornborgasjön och Brunnhemsberget. Väster, söder och öster om verksamheten finns område som pekats ut som viktigt för friluftslivet. Detta område sammanfaller med utbredningen av Sydbillingens Natura 2000-område.

Figur 3.1-1 Utdrag från Falköping kommuns översiktsplan. I figuren redovisas område benämnt som Natur (grå-grönt fält), Friluftsområde (ljusblått fält) samt område som ingår i Falköping kommuns naturvårdsprogram Nationellt intresse (brunt fält - delvis täckt av Friluftsområde (ljusblått fält)). Den ansökta verksamhetens lokalisering redovisas med en blå pil.

Det aktuella området ingår i Falköping kommuns fördjupade översiktsplan för vindkraftsetablering.⁴ Det aktuella området ingår i ett större område där enstaka verk får uppföras efter särskild prövning.

Det aktuella området berör inga områden med dokumenterade naturvärden (klass 1-4) i Falköping kommuns naturvårdsprogram. Det aktuella området har inte heller pekats ut som ett område av stor betydelse för friluftslivet i Falköping kommuns friluftspan.

Det aktuella området omfattas inte av någon detaljplan eller några områdesbestämmelser. Inte heller omfattas området av några pågående detaljplanearbeten.

I och med den ansökta verksamhetens närhet till Skövde och Skara kommuner kan det även vara relevant att redogöra för dessa kommuners översiktsplan. Kommunfullmäktige i Skövde kommun beslutade den 9 september 2024 att anta Skövde kommuns Översiktsplan 2040. Planen fick laga kraft den 10 oktober 2024. Kommunfullmäktige i Skara kommun beslutade den 14 juni 2023 att anta en ny översiktsplan. Kommunfullmäktiges beslut om att anta den nya översiktsplanen har överklagats och ärendet ligger nu hos Kammarrätten.⁵ I Skövde och Skara

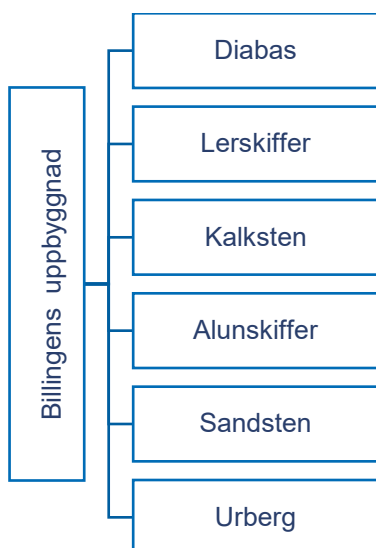
⁴ Översiktsplan för Falköping, fördjupad för Vindkraft, Antagandehandling november 2009

⁵ Uppgift hämtad från Skara kommuns hemsida 2025-11-04

kommuners översiktsplan finns ingen utpekad markanvändning som kan antas bli berörd av den ansökta verksamheten.

3.2 Geologi

Jordtäcket i området utgörs av morän. Ovanpå berget Billingen är jordtäcket relativt tunt medan jordtäcket utmed bergets sidor och i slänter är betydligt mäktigare. Billingen är uppbyggt av sedimentära bergarter av kambro-silurisk ålder (400-600 milj. år). Ovanpå dessa sedimentära bergarter finns en yngre diabas som har skyddat sedimentbergarterna från erosion så att de blivit bevarade. Lagringen av de olika bergarterna är i det närmaste horisontell. Under de sedimentära bergarterna finns gnejs. Sprickorna i berget är huvudsakligen vertikala och har bildats då bergmassan krympt i samband med att berget stelnade (så kallad förklyftning). I sprickorna finns sekundära mineral i form av lera och kalcit. Dessa sekundära mineral har läkt sprickorna vilket minskar grundvattengenomströmningen i berget. I figur 3.2-1 nedan redovisas en schematisk bild över Billingsens geologiska uppbyggnad.

Figur 3.2-1 Schematisk bild över berget Billingsens geologi, uppifrån och ned.

3.3 Hydrologi och geohydrologi

Nederbörden inom det aktuella området uppgår enligt Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut ("SMHI") till ca 760 mm/år.⁶ Nederbörden som faller inom det aktuella området är något lägre än för delavrinningsområdet som helhet. Inom delavrinningsområdet uppgår nederbörden till ca 842 mm/år.⁷

Den aktuella verksamheten är belägen inom tre olika grundvattenförekomster. De tre grundvattenförekomster återfinns i lerskiffern, kalkstenen och sandstenen, det vill säga de sedimentära bergarter som underlagar diabasen. Det finns inga grundvattenmagasin i jordlagren eller i den kristallina berggrunden. Grundvattendelaren löper huvudsakligen rakt genom Billingen i nord sydligt led vilket innebär att grundvattenströmmarna inom Billingen i

⁶ <https://www.smhi.se/data/nederbord-och-fuktighet/nederbord/griddad-nederbord--och-temperaturdata>. Gridad nederbördsdata för grid 58.355, 13.755 och 58.354, 13.687 från år 1961-2024

⁷ <https://vattenwebb.smhi.se/modelarea/> delavrinningsområde Älvbäcken SUBID 4405

huvudsak är västlig eller östlig. Den aktuella verksamheten är belägen inom den del av Billingen som har en västlig strömningsriktning på grundvattnet.

De tre ovan nämna grundvattenförekomsterna ingår i Vatteninformationssystem Sverige ("VISS"). I VISS är grundvattenförekomsterna benämnda som Billingen Kalksten (SE647462-137906), Billingen Lerskiffer (SE647597-137908) och Falköping-Skövde (SE646218-137540). De tre grundvattenförekomsterna är delvis överlappande. Samtliga tre grundvattenförekomster uppnår enligt VISS god kemisk och kvantitativ status.

Inom eller i direkt anslutning till det aktuella området finns, enligt Sveriges Geologiska Undersöknings brunnregister, inga vatten- eller energibrunnar. Inom eller i närheten av den ansökta verksamheten finns inga vattenskyddsområden.

3.4 Naturmiljö

Inom det aktuella området, enligt Skogsstyrelsens definition, inga registrerade naturvärden, nyckelbiotoper eller andra värden som kräver särskild naturvårdshänsyn. I anslutning till området finns mindre torvområden bestående dels av kärrtorv dels av mossetorv. Dessa områden har inget registrerat naturvärde enligt våtmarksinventeringen. Öster om området återfinns enligt Falköping kommuns naturvårdsprogram två mindre sumpskogar.⁸ Båda sumpskogarna har oklassat naturvärde (klass 0).

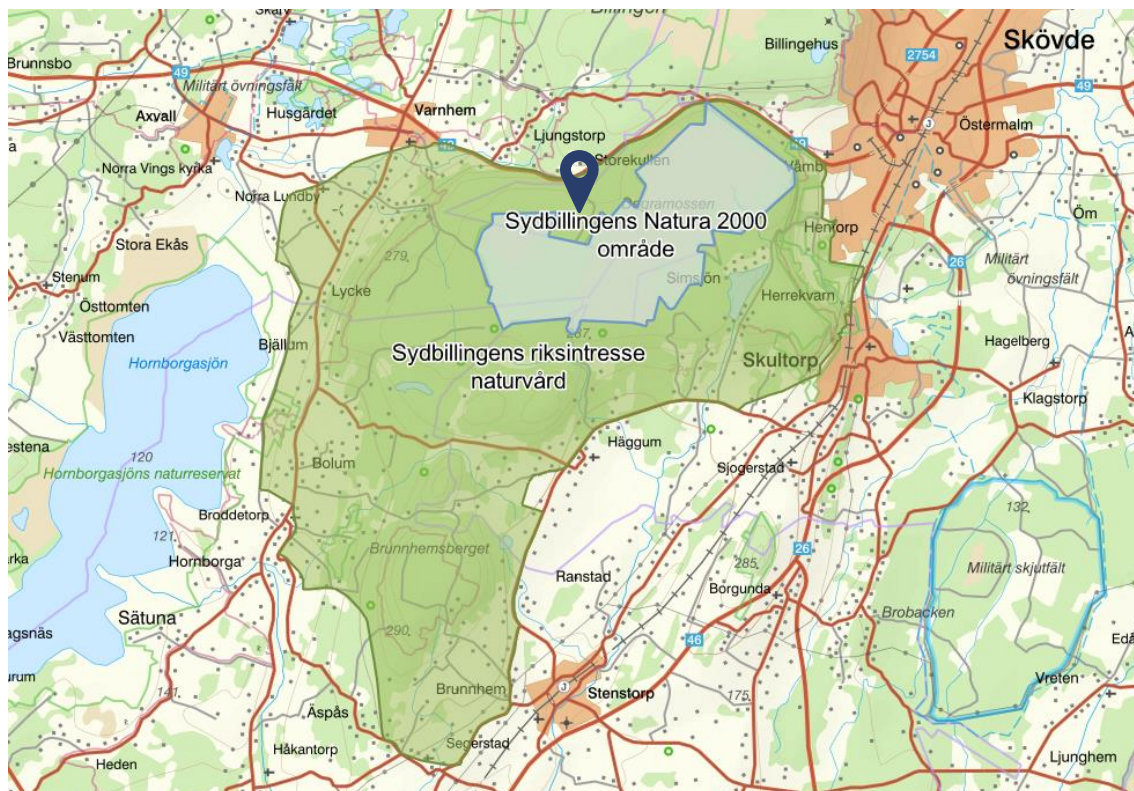
Enligt uppgift från nationella marktäckedata ("NMD") består området bland annat av lövblandad barrskog, granskog, tallskog samt övrig mark. Inom området har det relativt nyligen (3-10 år) skett viss avverkning.

Väster, söder och öster om det ansökta verksamhets- och brytningsområdet återfinns naturreservatet Sydbillingens platå. Syftet med naturreservatet är att bevara ett intakt skogs- och myrmarkskomplex där skogsbestånden får utvecklas mot urskog samt bevara ett område som har betydelse för friluftslivet.⁹

Sydbillingens platå utgör riksintresse för naturvärden och även ett Natura 2000-område, dels enligt fågeldirektivet dels enligt art- och habitatdirektivet, se figur 3.4-1.

⁸ Falköping kommuns naturvårdprogram, objekt nr 8345-12 och 8345-09

⁹ Skötselplan för utvidgningen av naturreservatet Sydbillingens platå i Falköpings, Skara och Skövde kommuner Dnr 511-24159-2003

Figur 3.4-1 Figuren visar utbredningen av Sydbillingens riksintresse för naturvården (grönt fält) samt Sydbillingens Natura 2000-område (blått fält). Den aktuella verksamhetens lokalisering redovisas med en blå pil.

Enligt bevarandeplanen för Natura 2000-området Sydbillingens platå¹⁰ är syftet att de naturtyper och arter som finns i området ska bevaras långsiktigt. Varje naturtyp och art ska bidra till att upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Det främsta syftet med området är att för framtiden bevara ett i huvudsak orört skogs- och myrmarkskomplex med ett rikt fågelliv där skogsbestånden tillåts att utvecklas naturligt. Faktorer som kan påverka Natura 2000-området negativt är, enligt bevarandeplanen, bland annat spridning av gödningsämnen, storskalig exploatering samt alla typer av ingrepp i eller i anslutning till Natura 2000-området som påverkar de hydrologiska förhållandena i områdets skogs- och våtmarker. Utöver en beskrivning av vad som kan påverka Natura 2000-området i sin helhet redovisas i bevarandeplanen även beskrivning, bevarandemål och påverkansfaktorer med mera för de naturtyper, djur- och växtarter som området har som syfte att bevara.

I de ansökningshandlingar som upprättas för den ansökta verksamheten kommer verksamhetens miljöeffekter på bland annat Sydbillingens platå att beskrivas. Till ansökningshandlingarna kommer även en natur-, fågel-, och grodinventering att bifogas. Verksamheten kommer att anpassas efter vad som framkommer i dessa inventeringar alternativt kommer skyddsåtgärder att föreslås.

3.5 Kulturmiljö

Inom eller i direkt anslutning till det ansökta verksamhets- och brytningsområdet återfinns, enligt Riksantikvarieämbetet, inga kända fornlämningar eller kultur- och byggnadsminnen. Närmsta registrerade fornlämning är belägen strax norr om infartsvägen till verksamheten.

¹⁰ Bevarandeplan för Natura 2000-område SE0540047 Sydbillingens platå, fastställd 2005-12-20, dnr 511-60380-2005

Fornlämningen utgörs av en fångstgrop (RAÅ Segerstad 116:1). Fornlämningen togs dock bort i samband med att vägen anlades. Inom det område som berörs av den ansökta verksamheten återfinns således inga fornlämningar eller kulturminnen.

Det aktuella området ingår inte heller i Falköping kommuns kulturmiljöutredning

3.6 Friluftsliv

Inom det aktuella området och i anslutning till den ansökta verksamheten återfinns inga anläggningar som nyttjas för det rörliga friluftslivet, exempelvis vandringsleder eller rastplatser. Inte heller finns några utpekade turistmål inom området.

Det aktuella området ingår inte i Falköping kommuns friluftspan. Det aktuella området angränsar dock, som angetts ovan, till naturreservatet Sydbillingens platå vilken ingår i friluftspanen. Norr om verksamheten återfinns *Platåbergslandskapet Billingens* riksintresse för friluftslivet (se nedan).

3.7 Bostadsbebyggelse

Den aktuella verksamheten är belägen ca 7 km väster om Skövde tätort. Avståndet mellan verksamheten och närmsta bostadsfastighet uppgår till ca 500 meter.

3.8 Riksintressen

Hela det ansökta verksamhets- och brytningsområdet omfattas av Sydbillingens riksintresse för naturvården.

Sydbillingens riksintresse för naturvården omfattar området från vägen Skara-Skövde i norr till Stenstorp i söder. Riksintressets yta uppgår till ca 10 673 hektar. Odlingslandskapet, myrlandskapet samt de geovetenskapliga värdena ligger till grund för riksintresset. Som angetts under avsnitt 3.4 ovan utgör även Sydbillingens platå riksintresse enligt Natura 2000.

Strax norr om det aktuella området återfinns platåbergslandskapet Billingens riksintresse för friluftslivet. Riksintresset sträcker sig från Brunnhemsberget i söder till nordändan av Billingens. Riksintressets yta uppgår till ca 16 366 hektar. Riksintressets kärnvärden utgörs av den varierande naturen och den i vissa delar goda tillgängligheten på Billingens.

4 Förutsedd miljöpåverkan

Vid all täktverksamhet sker en påverkan inom verksamhetsområdet. Utöver detta påverkas även den omkringliggande omgivningen både direkt och indirekt av täktverksamheten.

I avsnitten nedan redogör Skanska för den förutsedda miljöpåverkan som uppkommer till följd av det ansökta tillståndet.

4.1 Buller

Buller uppstår i verksamheten genom den rörliga och mobila maskinparken. De flesta av de olika produktionsprocesserna alstrar buller. Det är stor skillnad på ljudnivån och tidsomfattningen för de olika processerna. De maskiner som används vid röjning av vegetation

och avbaning av jordmassor alstrar ett visst buller, men eftersom detta är en enstaka företeelse någon gång vartannat år får detta buller en liten betydelse i sammanhanget. Buller från bearbetningen av bergmaterial (krossning och sortering) kommer från maskinernas motorer, elgeneratorer, när bergmaterialet släpps ur grävs kopan ner i förkrossen, samt när materialet processas genom förkrossen med följande efterkrossning och siktnings. Vidare alstras buller genom transporter till och från täktområdet. Det är dock i regel borrhälsbänkarna vid borrhållningen i berg som avger de högsta ljudnivåerna bl.a. på grund av borrhälsbänkens relativt oskyddade läge uppe på berget.

Skanska försöker i så stor utsträckning som möjligt reducera det buller som uppstår till följd av den ansökta verksamheten bland annat genom att placera bullrande maskiner i skydd av upplag och befintliga brytfronter. Skanska underhåller och servar maskinparken och anläggningar för att förhindra missljud.

Med nuvarande kunskap om området och mot bakgrund av dess lokalisering med stora avstånd till närmaste bostadsbebyggelse bedömer Skanska att buller från den ansökta verksamheten inte medför någon olägenhet av betydelse och att verksamheten uppfyller Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller.

Skanska har upprättat en bullerutredning för att utreda och beskriva den ansökta verksamhetens bullerpåverkan. Utredningen innefattar buller från verksamheten såväl som buller från transporter. Resultatet av bullerutredningen visar att verksamheten uppfyller Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller¹¹ under de ansökta arbetstiderna under förutsättning att vissa skyddsåtgärder vidtas, exempelvis konstruktion av så kallade bullervallar. Utredningen kommer att redovisas i kommande ansökan.

4.2 Vibrationer och luftstöt våg

Markvibrationer och luftstöt vågor uppkommer till följd av sprängningsarbeten. Luftstöt vågen kan tillfälligt uppfattas negativt och vid extrema fall få negativa konsekvenser på omgivningen. Vibrationerna kan även de uppfattas negativt, inte minst om människor är oförberedda och kan i extrema fall medföra påverkan på omkringliggande fastigheter.

Tillämpat begränsningsvärde för vibrationer orsakade av sprängning bör, enligt väl etablerad praxis, inte överstiga 4 mm/s uttryckt som högsta svängningshastighet i vertikalled. Värdet anses vara en väl grundad avvägning mellan vad som är en rimlig påverkan, vad flertalet människor uppfattar som komfortvärde och vad som en verksamhetsutövare ska tåla vid bedrivande av sin verksamhet. Den tekniska skaderisken för byggnader uppträder först vid betydligt högre svängningar än 4 mm/s. För luftstöt vågor tillämpas i regel ett begränsningsvärde om 120 Pascal uttryckt som frifältsvärde.

Skanska vidtar en rad skyddsåtgärder för att begränsa vibrationer och luftstöt våg. Inför varje sprängning upprättas bland annat en spräng- och laddplan samt en inmätning av borrhålen. Vidare täcks borrhålen med bergmjöl eller annat likvärdigt material för att dämpa luftstöt vågen. I de fall någon närboende så önskar kan Skanska även lämna information inför varje sprängning för att på så vis minska risken för obehagliga överraskningsmoment och rädsla inför sprängningsarbetena. Skanska arbetar kontinuerligt för att begränsa de miljöeffekter som uppkommer till följd av sprängningsarbetena.

¹¹ Naturvårdsverket *Vägledning om industri- och annan verksamhetsbuller*, RAPPORT 6538 • APRIL 2015

Med nuvarande kunskap om området och mot bakgrund av dess lokalisering med stora avstånd till närmaste bostadsbebyggelse bedömer Skanska att vibrationer och luftstötvtåg från den ansökta verksamheten inte medför någon olägenhet av betydelse och att verksamheten kan innehålla normalt tillämpade begränsningsvärden avseende luftstötvtåg och vibrationer.

4.3 Utsläpp till luft

Verksamheten i tåkten påverkar luften genom avgasutsläpp från den mobila maskinparken och genom trafik till och från området. Luften påverkas även av damning från arbets- och transporttytor under torrperioder. Borrningsarbeten, krossning och siktnings kan orsaka viss diffus damning eftersom momenten sker utomhus.

De skadliga föroreningarna från transportfordon och maskinparken är i första hand kolväten (HC), kväveoxider (NO_x) och koldioxid (CO₂) vid förbränningen av oljekolväten. Därutöver bildas också svavelföreningar och partiklar. Konsekvenserna av dessa utsläpp är bl a. att kolväten i samverkan med kväveoxider i atmosfären bildar marknära ozon, som kan ge skador på skog och gröda. Många kolväten är också skadliga för människors hälsa. Kväveoxider och svavel bidrar till försurning av mark, skog och akvatiska ekosystem. Kväveoxiderna har också en gödslingseffekt på skog och mark. Den ökande halten av koldioxid i atmosfären påverkar klimatet genom att öka jordens medeltemperatur.

Utsläpp från arbetsmaskiner går inte helt att undvika men kan begränsas genom användande av ny teknik, modern utrustning samt miljöklassade bränslen. Genom att systematiskt eftersträva detta kommer emissioner från maskiner och fordon successivt att bli lägre i takt med teknikutvecklingen.

Dammbekämpning av transport- och upplagsytor kommer i första hand ske genom bevattning. Saltning tillgrips endast vid extremt torra vädersituationer och undviks så långt möjligt av miljöskäl. Den diffusa damningen från krossning och siktnings bedöms sammantaget vara begränsad och helt lokal. Genom att borrhälsaggregat är utrustade med filteranläggning för rening av stoft begränsas damningen. Med nuvarande kunskap om området och dess lokalisering och med tanke på de skyddsåtgärder som vidtas för att begränsa damning och utsläpp till luft bedömer Skanska att luftutsläppet från den ansökta verksamheten inte medför någon olägenhet av betydelse.

4.4 Utsläpp till mark och vatten

Verksamhetsrelaterade utsläpp till mark och vatten är i huvudsak begränsade till utsläpp av kväve i samband med sprängningsarbeten samt utsläpp av oljebaserade produkter vid läckage eller haveri. Ett visst utsläpp av suspenderat material kan även ske i samband med höga flöden.

I samband med bergsprängning kan inte utsläpp av kväve helt undvikas eftersom alla praktiskt användbara sprängämnen är baserade på kväveföreningar. De största läckagevägarna för kväve i samband med sprängningsarbeten är som spill av sprängämne via länshållningsvatten och sprängämnesrester i sprängstensmassorna. Ett eventuellt utsläpp av diesel på marken till följd av läckage eller haveri skulle kunna leda till att ytvatten inom verksamhetsområdet innehåller förhöjda halter av petroleumprodukter.

För att förhindra att eventuella föroreningar lämnar täktområdet och når närliggande vattendrag och för att reducera halten suspenderat material i utgående vatten kommer Skanska att anlägga

en eller flera sedimentationsdammar inom verksamhetsområdet. Dammen kommer att utrustas med en oljeavskiljande anordning. Tåktbotten kommer att vara utformad med en svag lutning för att möjliggöra en naturlig avrinning från brytningsområdet mot sedimentationsdammen.

Skanskas recipientprovtagning från andra, liknande verksamheter, visar att det vatten som avleds från verksamhets- och brytningsområdet för en bergtäkt vanligtvis håller en acceptabel halt med avseende på exempelvis pH, totalkväve och kolväten.

I händelse av miljöolycka eller miljötillbud (till exempel läckage eller spill) har Skanska rutiner och checklistor för att avhjälpa negativa miljöeffekter. Maskiner som nyttjas inom verksamheten underhålls och repareras för att minska risken för haverier och läckage.

4.5 Transporter

Den ansökta verksamheten innebär transporter av förädlade ballastprodukter. I princip alla transporter sker med lastbil. Transporterna orsakar trafik på allmänna och enskilda vägar och till följd av trafiken genereras buller och utsläpp av avgaser. Vidare utgör trafiken en säkerhetsrisk.

Vid en trafikolycka torde den största negativa miljöpåverkan ske om fordonets tank börjar läcka. Det är mycket svårt att minska risken för en trafikolycka eller minska dess konsekvenser eftersom en sådan risk delvis hör samman med yttre faktorer så som andra fordon och trafikanter. Om miljöklassade bränslen används minskar eventuellt den långsiktiga negativa miljöpåverkan som kan uppstå om bränslet skulle läcka ut. Rutiner för sanering och anmälan till kommunens räddningstjänst, skall finnas och vara känt av personalen och eventuell underentreprenör. I övrigt skall de aktuella transportvägarna hålla en så god standard att risken för olyckor minimeras. Hastighetsbegränsning och trafikstyrning inom verksamhetsområdet reducerar risken ytterligare. Alla förare uppmanas att framföra sina fordon på ett trafiksäkert sätt och att respektera hastighetsbegränsningarna.

Alla transporter kommer att gå via enskild väg norrut för att ansluta till väg 49 i höjd med området Orsjö och Storekullen. Ett mindre antal bostadsfastigheter finns där transporterna från verksamheten ansluter till väg 49. För sträckan väg 49 Varnhem-Skövde finns en sedan tidigare framtagen åtgärdsvalsstudie ("AVS").¹² Studien utgör underlag för bland annat trafiksäkerhetshöjande åtgärder som kan genomföras på kort och lång sikt utmed den aktuella vägsträckan. Korsningen vid Storekullen utgör enligt studien en prioriterad korsning vilket innebär att denna utreds för standardhöjande åtgärder, exempelvis vänstersvängkörfält.

4.6 Miljöeffekter till följd av yttre händelser

Översvämning, skred och extremt väder är exempel på sådana yttre händelser som kan påverka den aktuella verksamheten på sådant sätt att den förorsakar negativa miljöeffekter på omgivningen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ("MSB") har utifrån hydrologisk flödesdata och höjddata tagit fram så kallade översvämningsskarteringar som visar de områden och vattendrag som riskerar att översvämmas vid olika flödesscenarion. Inom det område inom vilket den aktuella verksamheten är belägen föreligger, enligt MSB:s skartering, inget översvämningsshot. Sveriges Geologiska Undersökning ("SGU") har, tillsammans med Statens Geotekniska Institut

¹² Trafikverket Åtgärdsvalsstudie Väg 49, Varnhem-Skövde, ärendenummer TRV2018/6265

("SGI") tagit fram en kartvisare som visar var i Sverige det finns förutsättningar för skred i finkorniga jordarter så som silt och lera.¹³ Information om risker för ras och skred finns även tillgängligt via MSB:s kartportal. Den aktuella verksamheten är inte belägen inom något utpekad akksamhetsområde, det vill säga ett sådant område där det kan föreligga risk för ras eller skred. När det gäller extrema väder är det framför allt åska och blixtnedslag som kan förorsaka negativa miljöeffekter. Skanska genomför inga sprängningsarbeten i samband med åska, inte heller genomförs några förberedande moment så som laddning av borrhål. Genom dessa skyddsåtgärder bedömer Skanska att det inte föreligger någon risk av betydelse vad gällande negativ yttre miljöpåverkan till följd av extremt väder.

De risker som i huvudsak bedöms kunna uppstå i samband med tåktens sevesoverksamhet är läckage vid transport och hantering av produkter vid laddning samt personskador vid transport, hantering av explosiva varor och vid sprängning. I omgivningen finns inga andra anläggningar eller verksamheter som omfattas av den så kallade Sevesolagstiftningen och som vid en olycka eller haveri skulle kunna påverka säkerheten vid den aktuella verksamheten. Skanska bedömer att riskerna ur en Sevesosynpunkt är begränsade till tåktens verksamhets- och brytningsområde eftersom det är framför allt när de olika ämnena placerats i borrhålen som det känsliggjorts till ett sprängmedel.

Utöver det som redovisats ovan gör Skanska bedömningen att det inte finns några ytterligare, realistiska, yttre faktorer vilka kan påverka säkerheten i tåkten.

5 Bedömning i frågan om betydande miljöpåverkan

I enlighet med miljöbalken 6 kap 23 § ska den som avser att bedriva en verksamhet eller åtgärd som medför tillstånd undersöka om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP).

Eftersom den planerade verksamheten inte per automatik medför betydande miljöpåverkan enligt 6 § miljöbedömningsförordningen ska undersökningen enligt miljöbedömningsförordningen 10 § utökas till att omfatta verksamhetens eller åtgärdens;

1. Utmärkande egenskaper
2. Lokalisering
3. De möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Mot bakgrund av de ansökta verksamheternas utmärkande egenskaper, dess lokalisering och de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper bedömer Skanska att den ansökta verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

6 Förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivning

Den ansökta verksamheten omfattas av tillståndsplikt enligt 4 kap. 2 § Miljöprövningsförordningen (2013:251). Den ansökta verksamheten har bedömts vara en sådan verksamhet som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (se ovan).

¹³ <https://gis.sgi.se/hajk/?m=rasskrederosion>

Enligt 6 kap. 20 § Miljöbalken (1998:808) ska en specifik miljöbedömning göras för de verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt 9 kap miljöbalken och som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Miljökonsekvensbeskrivningen i den specifika miljöbedömningen ska innehålla de uppgifter som framgår av 6 kap. 35 § miljöbalken (1998:808) och som specificeras i 15 till 19 §§ Miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Nedan redovisas vilka miljöaspekter som i nuläget har bedömts kunna påverkas av planerad verksamhet och som kommer belysas särskilt i miljökonsekvensbeskrivningen.

- påverkan på mark
- utsläpp till vatten
- transporter och utsläpp till luft
- buller
- vibrationer och luftstöt våg
- naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv
- inverkan på landskapsbilden
- risk och säkerhet
- resursförbrukning
- avfallshantering

Gränsen för verksamhetsområdet utgör den primära geografiska avgränsningen i miljökonsekvensbeskrivningen. Verksamheten innebär dock även miljöpåverkan utanför verksamhetsområdet varför även denna kommer att beskrivas.

Miljökonsekvensbeskrivningen föreslås också innehålla en beskrivning av de skyddsåtgärder som planeras för att skadliga verkningar ska undvikas, minskas eller avhjälpas och hur det ska undvikas att verksamheten eller åtgärden medverkar till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken (1998:808) inte följs.

7 Samråds- och prövningsprocessen

7.1 Allmän information

Processen att söka tillstånd inleds alltid med samråd med myndigheter, enskilda som kan antas bli särskild berörda och, beroende på verksamhetens omfattning, ibland även med en så kallad utökad krets. Det är den som söker tillstånd som ska genomföra samrådet på ett sätt som uppfyller miljöbalkens krav. Syftet med samrådet är att i ett tidigt skede informera om vad som planeras, att besvara eventuella frågor samt att inhämta information och synpunkter från myndigheter och de som berörs av verksamheten. Samrådet ska även möjliggöra en avgränsning av vilka frågor som behöver belysas i den miljökonsekvensbeskrivning som ska lämnas in med tillståndsansökan. Inför samrådet tas ett skriftligt samrådsunderlag fram som översiktligt beskriver den planerade verksamheten och den miljöpåverkan som förutses.

Samråd ska alltid hållas med Länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten. Även enskilda som kan bli särskilt berörda tillhör alltid samrådsgruppen. Samrådet sker ofta genom ett adresserat utskick. Alternativt kan information om den planerade verksamheten även finnas tillgängligt på verksamhetsutövarens webbplats. Ibland hålls även ett informationsmöte dit berörda bjuds in.

Om verksamheten bedöms ha en betydande miljöpåverkan ska samråd även ske med en utökad krets, som består av statliga myndigheter, kommuner, allmänhet och organisationer som

kan antas bli berörda. Detta samråd sker främst via brev eller e-post. Allmänheten informeras genom en annons i ortstidningarna. Om ett särskilt informationsmöte hålls är allmänheten vanligtvis även välkomna till detta.

Den som söker tillstånd redovisar sedan hur samråden har genomförts och med vilka i en samrådsredogörelse, som ska bifogas till ansökan. Även de synpunkter och upplysningar som kommit in under hela samrådet redovisas i samrådsredogörelsen.

I Figur 7.1-1 visas ett översiktligt schema över tillståndprocessen.

Figur 7.1-1 Schematisk bild över prövningsprocessen.

När aktuella utredningar eventuellt uppdaterats eller kompletterats utifrån i samrådet inkomna synpunkter sammanställs en ansökningshandling med tillhörande teknisk beskrivning, miljökonsekvensbeskrivning samt utredningar.

Ansökan lämnas till prövningsmyndigheten, antingen en Miljöprövningsdelegation vid en länsstyrelse eller en Mark- och miljödomstol. Prövningsmyndigheten avgör om ansökningshandlingarna behöver kompletteras och begär sedan in dessa handlingar. Därefter kungörs ansökan i dagspressen och allmänheten ges tillfälle att yttra sig över ansökan. Prövningsmyndigheten fattar sedan beslut i ärendet varefter beslutet kungörs. De flesta beslut kan överklagas till en högre rättsinstans i enlighet med vad framgår av prövningsmyndighetens beslut.

7.2 Samråd för planerad verksamhet

I enlighet med 6 kap. miljöbalken (1998:808) ska verksamhetsutövaren samråda innan tillståndsansökan lämnas in till prövningsmyndigheten. Eftersom verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan sker inget så kallat undersökningssamråd. För den aktuella verksamheten sker i stället ett så kallat avgränsningssamråd. Syftet med avgränsningssamrådet är dels att samråda om verksamheten dels att avgränsa den miljökonsekvensbeskrivning som ska ingå i den specifika miljöbedömningen. Inom ramen för avgränsningssamrådet kommer Skanska att samråda med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Samråd kommer även ske med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten.

Den ansökta verksamheten är belägen i närheten av Natura 2000-området Sydbillingens platå (SE0540047). Skanska önskar därför också samråda om huruvida det finns risk för att den anmälda verksamheten på ett betydande sätt kan komma påverka miljön i Natura 2000-området Sydbillingens platå. Om det föreligger sådan risk kommer Skanska ansöka om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (Natura 2000 tillstånd).

Detta samråd omfattar samråd enligt av lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) eftersom den ansökta verksamheten hanterar sprängmedel överstigande en mängd om 10 ton och därmed utgör en så kallad sevesoverksamhet.

Inom ramen för samrådet kommer Skanska att samråda med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Samråd kommer även ske med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten.

Planerat samråd kommer ske genom utskick av skriftligt samrådsunderlag, med ägare till bostadsfastigheter inom ca 1 km från gränsen till ansökt verksamhetsområde. Samråd med allmänheten sker genom annons i lokala tidningar.

Skanska avser att, genom utskick av skriftligt samrådsunderlag, samråda med följande myndigheter och organisationer:

Myndigheter

- Naturvårdsverket
- Havs- och vattenmyndigheten
- Sveriges geologiska undersökning
- Skogsstyrelsen
- Trafikverket
- Myndigheten för civilt försvar
- Räddningstjänsten Östra Skaraborg
- Försvarsmakten
- Post- och telestyrelsen
- Falköpings kommun

Organisationer

- Skövde Naturskyddsförening
- Falköpings Naturskyddsförening
- Skövde Hembygdsförening

- Skarke-Varnhem hembygdsförening
- Friluftsförbundet – Skövde Lokalförening
- Friluftsförbundet – Falköping Lokalförening
- Skövde Fågelklubb
- Falbygdens fågelklubb

Information och synpunkter lämnas skriftligen senast den 27 mars 2026 till Oskar Karlsson via e-post: oskar.karlsson@skanska.se eller Skanska Industrial Solutions AB, att: Oskar Karlsson, Kämpevägen 32, 553 02 Jönköping.

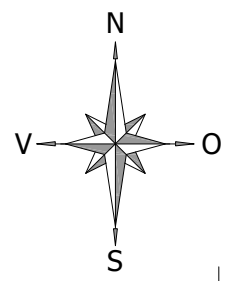
Samtliga inkomna svar och synpunkter kommer att redovisas i en samrådsredogörelse som kommer att bifogas ansökan om tillstånd.

Vänligen

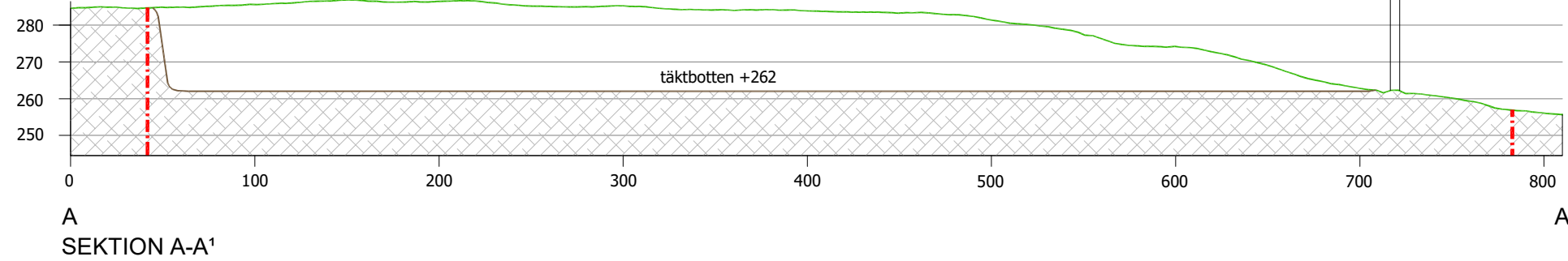
Oskar Karlsson
Skanska Industrial Solutions AB
Marknadsfunktionen

Bilagor:

1. Samrådslista

X=6471500
Y=424300

- FÖRKLARINGAR**
- KOMMUNGRÄNS
 - TRAKTGRÄNS
 - FASTIGHETSGRÄNS
 - NATURRESERVAT
 - STRANDSKYDD
 - VERKSAMHETSOMRÅDE
 - BRYTNINGSOMRÅDE
 - NIVÅKURVA
 - SANKMARK
 - TÅKTIN/UT-FART
 - SEKION
 - LÄGSTA BRYTDJUP

AREALER 2025-12-10
Verksamhetsområde = 14.8 ha
Brytningsområde = 14.6 ha

Grundkartan är framställd genom utdrag ur ajourförd fastighetskarta
Kurv bilden är genererad ur data från laserskanning
Skanningen avslutad 2022-03-12
Koordinatsystem i plan = SWEREF 99 TM
Höjdsystem = RH 2000

-	-	-	-	-
REV	ANT	REVIDERINGEN AVSER	SIGN	DATUM
SAMRÅDSKARTA				
Skanska Bergtäkt ORSJÖ Falköpings kommun				
Skanska Industrial Solutions Marknadsfunktionen Warfvinges väg 25 112 74 Stockholm			SKANSKA	
UPPDRAG NR —		RITAD/KONSTR AV O Karlsson		HANDLÄGGARE —
DATUM 2025-12-17		ANSVARIG —		
BERGTÄKT				
— — —				
SKALA A2-1:5 000		NUMMER —		BET —